

RASEINIŲ MARCELIJAUŠ MARTINAIČIO VIEŠOSIO BIBLIOTEKOS
DIREKTORIAUS 2014 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDROJI DALIS

2014-ieji metai Raseinių rajono savivaldybės viešajai bibliotekai buvo ypatingi metai. Siekiant įprasminti poeto, aktyvaus visuomenės veikėjo Marcelijaus Martinaičio atminimą ir jo indėlį Raseinių krašto kultūrai rajono Savivaldybės tarybos sprendimu Nr.(1.1)TS-64 viešajai bibliotekai suteiktas **Marcelijaus Martinaičio vardas** (toliau – RMMVB).

Praėjusiais metais RMMVB tikslas buvo ir toliau kurti modernią, atvirą visuomenei bibliotekų sistemą. Buvo kaupiami informaciniai ištekliai, gerinama paslaugų kokybė, dalyvaujama projektinėje veikloje, teikiama erdvė mokymuisi, bendravimui, kultūros veiklai.

2014 m. viešojoje bibliotekoje (toliau – VB) ir 24 filialuose sukaupta 239534 fiz. vnt. 44,6 tūkst. pavadinimų dokumentų, rajono bibliotekų paslaugomis naudojosi 8178 vartotojai, jiems išduota 195811 fiz. vnt., rajono Savivaldybė dokumentų įsigijimui skyrė 60,3 tūkst. Lt, tai 19,2 tūkst. Lt daugiau negu 2013 m. Buvo prenumeruojami 105 pavadinimų periodiniai leidiniai už 50,3 tūkst. Lt (9,2 tūkst. Lt daugiau negu 2013 m.) ir 10 tūkst. Lt skirta naujiems dokumentams įsigyti. Naujų leidinių įsigijimui iš Kultūros ministerijos gauta 82,1 tūkst. Lt, 130 Lt mažiau negu 2013 m.

2014 metais VB praturtėjo kraštotyros paveldu: padovanotos 2 asmeninės bibliotekos. Tai kraštiečio profesoriaus Juozo Girdzijausko biblioteka su 6 tūkst. fiz. vnt. dokumentų ir asmeniniais daiktais bei kraštiečio poeto Marcelijaus Martinaičio biblioteka su 1200 fiz. vnt. knygų ir daiktų, kurių pagrindu įkurtas Marcelijaus Martinaičio memorialinis kambarys.

Praėjusiais metais įgyvendintas leidybinis projektas „Jaunųjų Raseinių krašto literatūros kūrėjų almanachas „Gyvenu“ ir iš dalies įgyvendintas – „Spaudos draudimo epocha. Refleksijos 2014“. Surengta konferencija „Spaudos draudimo epochos atspindžiai „Aušros“ vartuose – Mečislavo Davainio-Silvestraičio gyvenime ir veikloje“, skirta paminėti lietuviškos spaudos draudimo paskelbimo ir panaikinimo jubiliejines datas.

2014 m. įsijungėme į projektą „Bibliotekos pažangai 2“- aktyviai dalyvauta šio projekto akcijose ir mokymuose. RMMVB tapo Nacionalinės bibliotekos internetinio tinklapio www.3erdve.lt registruotu nariu ir turi galimybę dalintis naujienomis. Rajono bibliotekininkai vieni su kitais bendrauja naudodami atnaujintą LYNC programą.

Tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris“ 2014 vyko ir Raseinių krašte. Susitikimai su poetais vyko VB, Kalnujų ir Girkalnio filialuose.

2014 metais RMMVB renginių programai „Renginiai populiariau knyga“ buvo skirta 8 tūkst. Lt. Kadangi šios lėšos neužtikrino visų praėjusiais metais planuotų renginių įgyvendinimo,

Raseinių Marcelijaus Martinaičio
viešoji biblioteka

Veiklos ataskaita

Už 2014 m.

ieškota rėmėjų. Gauta parama iš verslo įmonių (UAB „Norvelita“, UAB „Raseinių žuvininkystė“, Lino Songailos IĮ) ir privačių asmenų (užsienio lietuvės, rašytojos Janinos Survilaitės).

2014 m. RMMVB elektroniniame kataloge jau sukaupta 66,1 tūkst. bibliografinių įrašų, (2013 m. - 59,7). VB elektroninėje kraštotyros duomenų bazėje yra kaupiami Raseinių rajono laikraščių analiziniai straipsnių aprašai ir per 2014 m. į Nacionalinę bibliografijos duomenų banką išsiųsta 1939 analiziniai bibliografiniai įrašai.

Sėkmingai dirbama su Lietuvos integralia bibliotekų informacine sistema (LIBIS PI), kuri jau įdiegta visose rajono bibliotekose, 12 filialų dirba su skaitytojų aptarnavimo posistemių (SAP).

RMMVB tinklalapyje www.raseiniai.rvb.lt priskaičiuoti 13060 virtualūs apsilankymai, elektroniniame kataloge – 2407 virtualūs apsilankymai.

RMMVB praėjusiais metais turėjo prieigą prie šių prenumeruojamų duomenų bazių: EBSCO Publishing; Oxford Art Online; Oxford Music Online; Oxford Reference Online: Premium Collection; INFOLEX.Praktika.

2014 m. už teikiamas mokamas paslaugas gauta 4,4 tūkst. Lt.

Praėjusiais metais pagerėjo VB ir filialų materialinė bazė. 2014 m. rajono bibliotekų remontui, baldams, kompiuterinei įrangai buvo skirta 242,9 tūkst. Lt.

II. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

2014 metais RMMVB tinklo pokyčių neįvyko – ir toliau veikė VB, turinti 24 filialus, 10 knygų išdavimo punktų kaimuose. Kaimo vietovėse veikė 23 filialai ir 1 Ariogalos mieste.

Labiausiai nutolusių kaimų gyventojų bibliotekinis aptarnavimas buvo organizuojamas steigiant nestacionarius knygų išdavimo punktus ir pasitelkiant knygnešius. 2014 m. rajone buvo 10 nestacionarių bibliotekėlių (Kaulakių (dvi), Milašaičių, Paupio, Verėduvos, Užkalnių, Butkiškės, Katauskių (dvi) ir Prysmančių filialų mikrorajonuose). Bibliotekiniuose punktuose sutelkta 184 vartotojų, apsilankymų skaičius 852, jiems išduota 2923 fiz. vnt. dokumentų.

Neįgalųjų ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas namuose yra rajono bibliotekų kasdieninė veikla. Jiems knygas, žurnalus dažniausiai neša patys bibliotekininkai ir jų pagalbininkai knygnešiai, kurių rajone buvo 129 ir aptarnavo 278 neįgalius arba senyvo amžiaus skaitytojus, jiems išduota 4612 fiz. vnt. VB buvo užregistruoti 77 neįgalieji, iš jų 16 - aklieji. Šie skaitytojai naudojami Lietuvos aklųjų bibliotekos Šiaulių filialo kilnojamąja bibliotekėle (jos fondą sudaro garso įrašai CD laikmenose). Per ataskaitinius metus buvo išduoti 163 CD.

2014 m. nesikeitė ir VB struktūra:

- Administracija – direktorius, pavaduotojas, vyresn. metodininkas, sekretorius, inžinierius-programuotojas;
- Skaitytojų aptarnavimo skyrius, kuriame yra abonementas ir periodikos skaitykla - 6 darbuotojai (vedėjas ir 5 vyresn. bibliotekininkai);
- Informacijos skyrius, kuriame veikia Knygos muziejus ir interneto skaitykla – 3 darbuotojai (vedėjas ir 2 vyresn. bibliotekininkai)
- Vaikų literatūros skyrius, kuriame veikia abonementas, interneto skaitykla ir žaisloteka - 3 darbuotojai (vedėjas ir 2 vyresn. bibliotekininkai)
- Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius - 4 darbuotojai (vedėjas ir 3 vyresn. bibliotekininkai)
- Ūkio skyrius – 8 darbuotojų (vedėjas, vairuotojas, elektrikas, santehnikas, darbininkas, 5 valytojai).

2014 metais VB buvo 26,75 etatų, iš jų 19 – profesionalių bibliotekininkų, 2 – kvalifikuoti specialistai, 5,75 techninių darbuotojų.

III. FONDO FORMAVIMAS

Fondo būklė:

Iš viso rajono bibliotekose dokumentų yra	239534 fiz. vnt. 44658 pav.
• VB	94106 fiz. vnt. 44493 pav.
• Ariogalos miesto filiale	12745 fiz. vnt. 7738 pav.
• kaimo filialuose	132683 fiz. vnt. 7094 pav.
Iš viso rajono bibliotekose yra periodinių leidinių (žurnalų ir laikraščių fiz. vnt. ir proc.)	31364 fiz. vnt. (13,1%)

Iš jų:

• VB	8701 fiz. vnt.	(9,3%)
• Ariogalos miesto filiale	1766 fiz. vnt.	(13,9%)
• kaimo filialuose	20897 fiz. vnt.	(15,8%)

Aprūpinimas dokumentais:

- vienam gyventojui tenka dokumentų 6,8 fiz. vnt.

Iš jų:

- mieste	7,7 fiz. vnt.
- kaime	6,1 fiz. vnt.
• vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų	0,6 fiz. vnt.

Iš jų:	
- mieste	0,8 fiz. vnt.
- kaime	0,5 fiz. vnt.
• vienam vartotojui tenka dokumentų	29,3 fiz. vnt.

Iš jų:	
- mieste	29,6 fiz. vnt.
- kaime	29,0 fiz. vnt.

2014 m. vienam gyventojui teko 0,2 fiz. vnt. dokumentų daugiau negu 2013 m., nes gauta daugiau naujų dokumentų.

Vienam vartotojui tenkančių dokumentų skaičius padidėjo 0,8 fiz. vnt. Šie rodikliai didėja, nes rajone mažėja gyventojų ir vartotojų skaičius.

Dokumentų gavimas:

Per metus įsigyta dokumentų iš viso (fiz. vnt. ir pav.) 22113 fiz. vnt., 4312 pav.

- per metus įsigyta grožinės literatūros iš viso 6331 fiz. vnt.

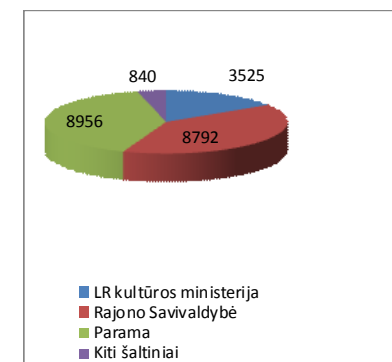
Iš jų:	
- VB	2660 fiz. vnt.
- Ariogalos miesto filiale	449 fiz. vnt.
- kaimo filialuose	3222 fiz. vnt.
• per metus įsigyta šakinės literatūros iš viso	15782 fiz. vnt.

Iš jų:	
- VB	7524 fiz. vnt.
- Ariogalos miesto filiale	784 fiz. vnt.
- kaimo filialuose	7474 fiz. vnt.

2014 m. gauta 6000 fiz. vnt. daugiau negu 2013 m. Šakinės literatūros gavimas padidėjo 5793 fiz. vnt. Grožinės literatūros gauta 207 fiz. vnt. daugiau negu ankstesniais metais. Savivaldybei skyrus daugiau lėšų, gaunama daugiau naujų dokumentų.

Už Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos skirtas lėšas įsigyta 3525 fiz. vnt. dokumentų, t. y. 626 fiz. vnt. mažiau negu pernai. Už rajono Savivaldybės lėšas gauta 8476 fiz. vnt. periodinių leidinių ir 316 fiz. vnt. knygų. Paramos būdu gauta 8956 fiz. vnt. dokumentų (kartu su periodiniais leidiniais), iš projektų lėšų – 9 fiz. vnt. dokumentų. 40 fiz. vnt. dokumentų gauti perdavimo būdu iš VB atsarginio fondo. 791 fiz. vnt. gauti iš kitų šaltinių.

2014 m. gautų dokumentų sudėtis pagal finansavimo šaltinius

Per metus VB gavo 10184 fiz. vnt., 4312 pav. dokumentų, t. y. 5415 fiz. vnt. daugiau negu 2013 metais, Ariogalos miesto filialas gavo 1233 fiz. vnt., 595 pav. dokumentų, t. y. 196 fiz. vnt. daugiau, o vienas kaimo filialas vidutiniškai gavo 465 fiz. vnt., 163 pav. dokumentų, t. y. 36 fiz. vnt. daugiau, negu praėjusiais metais.

Per metus gauta periodinių leidinių 10597 fiz. vnt., 137 pav. (47,8 % naujų dokumentų) (prenumeruojamų periodinių leidinių gauta 105 pav.), t. y. 2325 fiz. vnt. daugiau ir 2 pav. periodinių leidinių mažiau negu 2013 m.

Ariogalos m. filiale gauta 72 fiz. vnt. daugiau, kaimo filialuose vidutiniškai gauta 43 fiz. vnt. daugiau. Periodinių leidinių gavimas padidėjo, nes 1542 fiz. vnt., 93 pav. laikraščių ir žurnalų gauti paramos būdu.

Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti:

- iš viso 5,85 Lt
- kultūros ministerijos skirtų lėšų 2,32 Lt
- savivaldybės skirtų lėšų 1,70 Lt
- iš kitų šaltinių 1,83 Lt

2014 m. lėšų vienam gyventojui dokumentams įsigyti teko 1,48 Lt daugiau, negu 2013 metais. Iš Kultūros ministerijos knygų įsigijimui skirta 130 Lt mažiau, negu praėjusiais metais. Už šias lėšas įsigyta 3525 fiz. vnt. dokumentų, t. y. 626 fiz. vnt. mažiau, negu pernai. Rajono savivaldybė dokumentų įsigijimui skyrė 60300 Lt, t. y. 19200 Lt daugiau, negu 2013 m.

Dokumentų nurašymas:

2014 metais nurašyta 1126 fiz. vnt. mažiau dokumentų negu praėjusiais metais ir 6 fiz. vnt. mažiau negu 2014 metais gauta naujų dokumentų. 36,1 % visų nurašytų dokumentų sudaro laikraščiai ir žurnalai.

IV. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Vartotojų telkimas

Rajono gyventojų skaičius	Iš viso	Suaugusių	Vaikų
Rajone	35489	30093	5396
Raseinių mieste	10890	9032	1858
Ariogalos mieste	2939	2595	344
Kaimuose	21660	18466	3194

Vienas iš svarbiausių bibliotekos veiklos rodiklių yra gyventojų sutelkimo proc. 2014 metais rajono viešosios bibliotekos aptarnavo 22,9 proc. (2013 m.- 23.3 proc.) rajono gyventojų. Sutelkta į bibliotekas 2014 metais 0,4 proc. gyventojų mažiau negu 2013 metais. Gyventojų sutelkimo procentas nežymiai padidėjo Kalnujų, Milašaičių, Nemakšių, Paliepių, Paupio, Pramedžiavos kaimo filialuose. Viešojoje bibliotekoje gyventojų sutelkimo procentas nežymiai sumažėjo. Sunku įvardinti tiksliai gyventojų sutelkimo arba vartotojų skaičiaus sumažėjimo priežastis. Gyventojų telkimą ir apsilankymą bibliotekose įtakoja:

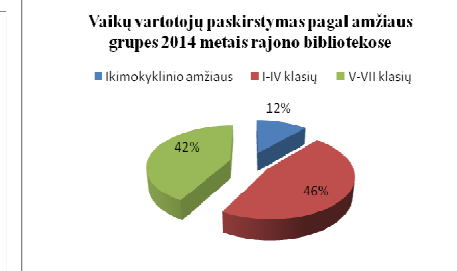
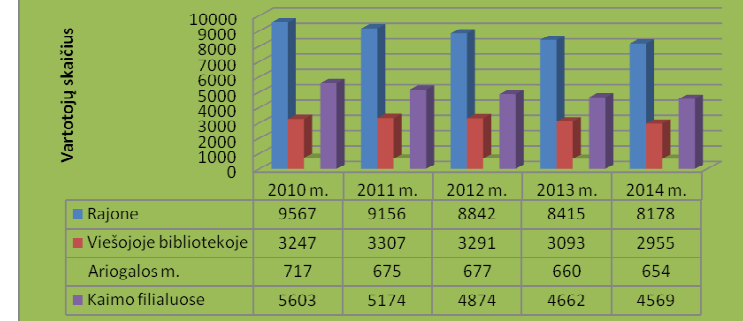
1. Mažėjantis gyventojų skaičius, ypač vaikų.
2. Užsiregistravęs vartotojas aprūpina ir savo šeimos narius reikalingais dokumentais.
3. Tėvai vengia pateikti vaikų asmens duomenis, kurie reikalaujami užsiregistruojant į biblioteką. Sužinoję, kad reikia pildyti paraišką, pateikti ir savo, ir vaikų asmens duomenis, dažnai išsena neužregistravę vaikų į biblioteką.
4. Lietuvoje kasmet auga namų ūkių, turinčių kompiuterius bei interneto ryšį skaičius. Vis daugėja rajono gyventojų, kurie išsirengia kompiuterines darbo vietas su interneto prieiga namuose ir bibliotekoje esančios viešos interneto prieigos paslaugų jiems nebereikia. IT sudaro galimybę daug reikalingos informacijos rasti internete.

Filialuose, kurie yra išsikūrę pagrindinių mokyklų patalpose arba netoli jų, vaikų sutelkimo rodikliai gana aukšti, siekia 80 ir daugiau proc., čia lankosi ir kitų mikrorajonų moksleiviai.

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai:

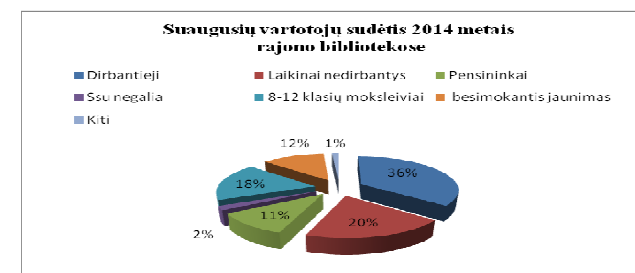
- mieste 7019,5 (VB ir Ariogalos miesto filialas)
- kaime 960 (23 kaimo filialai)

Vartotojų sutelkimo rodikliai 2010-2014 metais

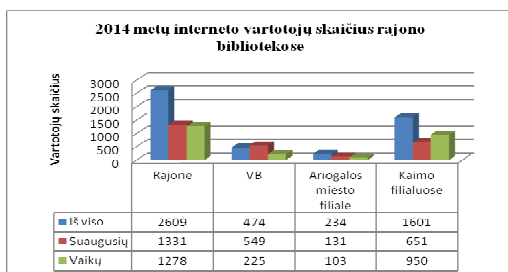
VB labiausiai skaitanti vaikų grupė yra I-IV klasių moksleiviai. Ikimokyklinio amžiaus vaikų daugiausiai sutelkta Girkalnio, Nemakšių filialuose, nes šie filialai buvo ikimokyklinių įstaigų patalpose ir sudarė palankias sąlygas ikimokyklinio amžiaus vaikams naudotis biblioteka, dalyvauti jų organizuojamuose renginiuose.

Suaugusių vartotojų sudėtis labai įvairi. 1/3 visų suaugusių vartotojų sudaro 8-12 klasių moksleiviai ir besimokantis jaunimas. Džiugu, kad 36 proc. dirbančiųjų atranda laiko skaitymui, literatūriniais renginiams.

Analizuojant vartotojų sudėtį galima išskirti vartotojus, kurie naudojami Viešos interneto prieigos (VIP) paslaugomis. Pagal amžių (žr. diagramą) Viešojoje bibliotekoje šiomis paslaugomis daugiau naudojosi suaugę vartotojai. Kaimo filialuose - VIP naudojosi daugiau vaikų.

2014 m. nemokamo interneto paslaugas teikė visos rajono viešosios bibliotekos. Džiugu, kad gyventojai visame rajone turi beveik vienodas galimybes naudotis įvairiomis paslaugomis elektroninėje erdvėje.

Dokumentų išduotis

	2013 m.	2014 m.	Skirtumas
Rajone	195175	195811	636
VB	79274	78462	-812
Ariogalos miesto filiale	15698	15175	-523
Kaimo filialuose	100203	102174	1971

Rajono bibliotekose išduodami dokumentai pagal dokumentų tipą pasiskirsto sekančiais:

	Knygų	Periodinių leidinių	Trimačių dokumentų	Kitų
2014 metai	110958	81669	2772	412

Tradiciniai dokumentai - knygos vis dar sudaro daugiau nei pusę dokumentų išduoties. Trimačiai dokumentai - žaislai, dažniau išduodami vaikams, bet atsiranda ir suaugusiųjų, kurie bibliotekoje praleidžia laisvalaikį su šaškėmis ar šachmatais. Trimačių dokumentų turi dar ne visi filialai. Tačiau šių dokumentų poreikis yra. Kitų dokumentų (garsinių, regimųjų, mišrių) išduota 214 egz. ir jie nesudaro net 1 proc. visos išduoties.

Šakinės literatūros išduotis rajone sudaro 47,4 proc. visos išduoties. Iš jos 6 proc. knygų ir kitų dokumentų, 41,7 proc. periodinių leidinių.

2014 metais į namus išduota 23,2 proc. dokumentų. Tik nedaugelyje kaimo filialų yra patrauklios sąlygos skaityti vietoje. Vietoje dažniausiai yra skaitomi nauji laikraščiai, naudojami

žaislai, t. y. trimačiai dokumentai. VB vietoje skaitoma 35,6 proc. visų paimamų dokumentų. Vaikai šiek tiek dažniau naudojami dokumentais vietoje negu suaugę vartotojai. Vaikų literatūros skyriaus dokumentų panauda vietoje sudaro 50 proc. visos šio skyriaus išduoties. Tai rodo, kad biblioteka yra vertinama kaip mokymosi ir informacijos vieta.

Skaitomumo rodikliai ir jų kaita

	2013 m.		2014 m.		Skirtumas	
	Suaugusių vartotojų	Vaikų vartotojų	Suaugusių vartotojų	Vaikų vartotojų	Suaugusių vartotojų	Vaikų vartotojų
Rajone	22,3	25,2	23,5	24,9	1,2	0,4
VB	24,4	29,3	25,6	29,6	1,2	0,3
Ariogalos m. filiale	24,5	22,9	24,8	21,3	0,3	1,6
Kaimo filialuose	20,4	23,6	21,8	23,5	1,4	0,1

Skaitomumo rodiklis – vidutinė dokumentų išduotis vienam vartotojui per metus. 2014 m. lyginant su ankstesniais metais skaitomumas rajono bibliotekose nežymiai padidėjo. Vidutinis skaitomumo rodiklis rajone – 23,9, VB – 26,6, Ariogalos m. filiale – 23,2 ir kaimo filialuose – 22,4.

Analizuojant skaitomumą, matyti, kad vaikai skaito daugiau grožinės literatūros. Rajono vaikų vartotojų grožinės literatūros skaitomumas - 16,3, o šakinės literatūros - 8,7. Rajono suaugusiųjų skaitytojų skaitomumas - grožinės literatūros - 11, šakinės literatūros - 13,9, o VB – suaugusiems skirtos grožinės literatūros skaitomumas -13, šakinės - 12,6.

Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

iš viso rajone	288
• VB	51
• Ariogalos miesto filiale	14
• kaimo filialuose	223

Vartotojams skirtų kompiuterizuotų darbo vietų skaičius

iš viso:	86
• Tinklinių kompiuterizuotų ir prijungtų prie interneto darbo vietų skaičius	
- rajone	86
- VB	17
- Ariogalos miesto filiale	5
- kaimo filialuose	64

Tarpbibliotekinis aptarnavimas

2014 m. TBA paslaugomis naudojosi 13 vartotojų (2013 m. - 4), kuriems išsiųsta 20 užsakymų.

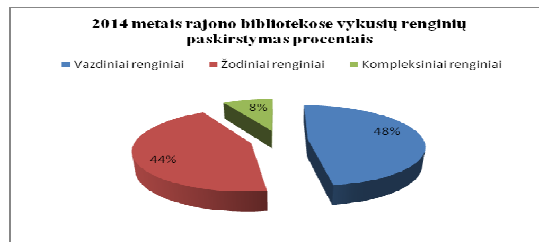
- išsiųsta užsakymų 20
- gauta dokumentų 20
- originalų 19
- kopijų 1
- neigiamų atsakymų skaičius ir jų priežastys - 0

Lyginant su 2013 m. padaugėjo 9 TBA vartotojais, išsiųsta 11 užsakymų daugiau. Neigiamų atsakymų negauta. Gauti 3 užsakymai iš kitų Lietuvos bibliotekų. TBA paslauga dažniausiai naudojosi studentai ir neakivaizdiniu būdu besimokantys dirbantieji. 2014 m. vartotojams buvo užsakomi leidiniai psichologijos, visuomenės mokslų, medicinos, technikos, kalbotyros ir filologijos mokslų klausimais.

V. RENGINIAI

Renginių skaičius bibliotekose iš viso:

• rajone	771	iš jų vaikams	406
• VB	116	iš jų vaikams	50
• Ariogalos miesto filiale	44	iš jų vaikams	24
• kaimo filialuose	611	iš jų vaikams	332

2014 metais neatsiejama rajono bibliotekų veiklos sritis buvo renginių organizavimas.

Rajono viešosiose bibliotekose suorganizuota 771 renginių (2013 m. - 775), iš jų - 367 arba 47 proc. sudaro parodos. Daugiausia renginių suorganizuota kaimo filialuose – 611, iš jų parodos sudarė 45,2 proc., VB- 116, iš jų 51,7 proc. parodos ir Ariogalos miesto filiale - 44 renginių, iš jų 70,4 proc. parodų. Vidutiniškai 1 filialui tenka po 27 renginius.

2014 metais rajono bibliotekų kultūrinių renginių kokybė vis gerėjo. Renginiai buvo siejami su laiko aktualijomis, su knygos ir skaitymo populiarinimu. Kaip visada, populiarūs bibliotekose buvo susitikimai su rašytojais, poezijos skaitymai, susitikimai su kraštiečiais ir jų kūrybos

pristatymai. Organizuojamos edukacinės pamokos, kūrybiniai konkursai, pažintinės ekskursijos į muziejus, krašto pažinimo ekskursijos ir kt.

Praėjusiais metais didelio raseinių susidomėjimo sulaukė kraštiečio, habilituoto mokslų daktaro, profesoriaus, ilgamečio Žemaičių kultūros draugijos Simono Stanevičiaus bendrijos pirmininko Juozo Girdzijausko asmeninės bibliotekos perdavimas viešajai bibliotekai.

2014 m. balandžio 15-oji Raseinių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos bendruomenei ypatinga šventė – tai ne tik Kultūros diena, bet ir poeto Marcelijaus Martinaičio vardo suteikimo Viešajai bibliotekai diena. Poeto artimiesiems nutarus, kad geriausia vieta jo knygoms – Raseinių žemė, ir padovanojus jas Viešajai bibliotekai, buvo įkurtas Marcelijaus Martinaičio memorialinis kambarys. Čia eksponuojami ir kai kurie poeto asmeniniai daiktai bei meno kūriniai. Kultūros dieną vyko šio garbingo vardo suteikimo ceremonija – atidengta Viešosios bibliotekos iškaba su naujuoju pavadinimu, pasirašyta Marcelijaus Martinaičio asmeninės bibliotekos dovanojimo sutartis, kurią savo parašais patvirtino dailės istorikė, kultūrologė, poeto žmona Gražina Martinaitienė ir Viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Angelė Bertulytė. Šventės metu pasidalinta žmonių bendravusių su poetu – artimųjų, bendražygių, raseinių atsiminimais. Skambėjo poeto eilės, vyko memorialinio kambario atidarymas bei dainuojamosios poezijos kūrėjų iš sostinės koncertas.

Tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris 2014“ vyko ir Raseinių krašte. Poezijos gerbėjai galėjo pasidžiaugti susitikimais su dainininku maestro Danieliumi Sadausku bei aštuoniais literatūros kūrėjais: prozininke, dramaturge Laura Sintija Černiauskaite, poetu, redaktoriumi, žurnalistu Valdu Daškevičiumi, rašytoju, publicistu Andriumi Jakučioniu, poete, pedagoge Elena Karnauskaite, poete, vertėja Regina Katinaite – Lumpickiene, eseiste, prozininke Sara Poisson (Rasa Čergeliene) bei poetu iš Kenijos Amos Tabalia. „Poezijos pavasario 2014“ renginiai vyko VB, Kalnujų ir Girkalnio filialuose.

Valstybinių švenčių, tradicijų ir papročių renginiai

Betygalos filiale surengta literatūrinė-muzikinė popietė „O vis dėlto svarbiausia – Laisvė“, skirta valstybės atkūrimo dienai ir Nacionalinės premijos laureato Justino Marcinkevičiaus atminimui.

Praėjusiais metais Raseiniuose lankėsi projekto „Nedelsk“ iniciatorė Agnė Zuokienė ir Seimo narė Birutė Vėsaitė. Į susitikimą Viešojoje bibliotekoje viešniais atlydėjo Savivaldybės tarybos narė Ona Babonienė. Diskusijoje „Lyderystės ateitis – moterų rankose“ buvo pasidalinta patirtimi ir požiūriu į moterų vaidmenį visuomenėje.

Vasaros pradžioje Bernotų pastogėje susispausė rajono literatai, svečiai iš Jonavos, Kauno, Kelmės, Marijampolės, Tauragės, Šiaulių ir Ukmergės. Į jau seniai tradicija tapusį, 31-ąjį Poezijos pavasarėlį susijė, suvažiavo būrys poezijos mylėtojų. Renginio metu visi dalyvavę literatai pristatė

savo kūrybą. Baigiantis susitikimui nuskambėjo įdomus, apibendrinantis kritikės Kristinos Bačiulienės žodis.

Spalio 25 dieną Nemakščių filialas organizavo literatūros popietę „Poezijos šviesiu taku“, kurioje dalyvavo vietoje gyvenantys Raseinių rajono tarybos nariai, knygos mylėtojai, Nemakščių krašto literatai, svečiai. Atvyko Tauragėje gyvenanti poetė, kraštiečių Bronislava Mauragaitė-Žilienė, Raseinių rajono literatų klubo „Dubysa“ pirmininkė Danguolė Peckuvienė. Pritariant gitarai tarpuose skambėjo bardų Edgardo Juškos ir Albino Stakausko dainos.

Dainuojamosios poezijos vakarai

Lapkričio mėn. Viešojoje bibliotekoje vyko energija ir tikrumu perpildytas gyvos muzikos koncertas. Jo sumanytojas Kazimieras Jakutis ir grupė pristatė naują muzikinę programą „Prispėją sodi aboliai“.

Gruodžio 27 d. Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešojoje bibliotekoje surengtas dainuojamosios poezijos vakaras „Tegul palieka baltos pėdos sapnuose...“, kurį buvo galima pavadinti Kalėdinu vakaru. Renginio sumanytojai ir atlikėjai - raseiniškiai Darius Leveckis ir Rytas Germanavičius.

Adventinis vakaras „Šv. Kalėdų stebuklas – gerumui atvira širdis“ sulaukė didžiausio lankytojų skaičiaus Kaulakių bibliotekoje. Jame dalyvavo Šiluvos parapijos klebonas E. Murauskas, Vadžgirio sakralinės muzikos ansamblis. Renginys patiko susirinkusiems lankytojams. Užsimezgė draugystė su ansamblio vadove L. Lukošiene.

Gruodžio 12 d. Berteškių bibliotekos lankytojai rinkosi į popietę „Adventas – tai laukimas, kad ir tavo širdy kažkas užgimtų“. Popietės metu prisiminti senovės advento papročiai, skaityti A. Vaičiulio ir V. Giedraitytės-Čepulytės eilėraščiai. Giedotos adventinės giesmės.

2014 metais Milašaičių ir Betygalos bibliotekos paminėjo veiklos jubiliejus. Betygalos filialas atšventė 75-ąsias, o Milašaičių 65-ąsias įsteigimo metines.

2014-ieji paskelbti Kristijono Donelaičio metais

Daugelyje rajono bibliotekų vyko didesni ar mažesni renginiai, skirti šiems metams paminėti. Tai ir: Betygalos filiale - popietė „Donelaitis tarp mūsų“ bei fotografijų paroda „Metų laikai“ (kuri apėmė ir kitus kaimų filialus); Viduklės filiale - garsinio skaitymo valandėlė; Prysmančių filiale- kartu su mokykla surengtas renginys „Jau saulelė vėl atkrodama budina svieta“; Berteškių filiale - literatūros popietė „Taip jau dievulis surėdė“ ir t.t.

Renginiai, skirti kraštiečiams ir jų kūrybai pristatyti

Surengta konferencija „Spaudos draudimo epochos atspindžiai „Aušros“ vyturio – Mečislovo Davainio-Silvestraičio gyvenime ir veikloje“, skirta paminėti lietuviškos spaudos draudimo paskelbimo ir panaikinimo jubiliejines datas. Konferencijos pranešėjai – istorikė, Marijos ir Jurgio Šlapelių namo-muziejaus muziejinininkė Vida Girininkienė Vytauto Didžiojo universiteto Lietuvių literatūros katedros literatūros fakulteto profesorė daktarė Irena Bucklej, Vilniaus universiteto Polonistikos centro docentė daktarė Kristina Rutkovska, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Tautosakos archyvo skyriaus jaunesnioji mokslo darbuotoja Andžela Jakubynienė, Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešosios bibliotekos vyresn. bibliotekininkas Jonas Brigys, Raseinių krašto istorijos muziejaus muziejinininkė Lina Vapsevičienė. Konferencijos dalyviai ir lektoriai lankėsi Kalnujuose, kur gimė ir dalį savo gyvenimo praleido tautosakininkas, publicistas Mečislovas Davainis-Silvestraitis. Kraštotyrininkė Vanda Kubilinskienė papasakojo tame krašte girdėtas istorijas apie Davainavos dvarą ir Silvestravičių giminę.

Praėjusiais metais garbingas svečias - Kazys Ambrozaitis - atvyko į susitikimą su kraštiečiais. Lietuvos gydytojas rentgenologas, habilituotas mokslų daktaras liepos pabaigoje šventė savo 103 metų jubiliejų. Susitikimo metu svečias kalbėjo apie tai, kaip gimė knygos „Palendriai vakar ir šiandien“, „Gyvenimo keliai“, „Šimtmečio keliai“, apie planuojamą parašyti pamąstymų knygą „Būna ir taip...“

2014 m. išleistas Raseinių krašto jaunųjų literatūros ir dainuojamosios poezijos kūrėjų almanacho „Gyvenu“. Almanache publikuota dvylikos autorių kūryba.

Siekiant aktualizuoti 2014 metų svarbias datas, paminėtas Vinco Grybo paminklo „Žemaitis“ 80-ies metų jubiliejus (parengta paroda „Žemaičio atvaizdas atributikoje“), tautodailininkės, meno kūrėjos Nijolės Rimkienės 60-asis gimimo jubiliejus (paroda „Mano karpinių pasaulis“), rajono literato Stepono Miltenio 75-osios gimimo metinės (literatūros popietė „Žmogaus gyvenimas – legenda“).

Jau treči metai kai rengiama ekspozicija „Vieno paveikslų paroda“, kurios dėka ne tik jaunesni tapo bibliotekos interjeras, bet ir leido susipažinti su kraštiečių tapytojų V. Viskonto, B. Bernotaičio, S. Klemės meno kūriniais.

Betygalos filialo renginių ciklas „Sugrįžimai“, skirtas kraštiečiams: liepos 27 d. įvyko publicisto Felikso Mačiansko knygos „Atidarykim Vlado Brado skrynią“ sutiktuvės; rugpjūčio 23 d. surengta pirmoji Kymantų ir Dickaimio kaimų kraštiečių šventė, kurioje dalyvavo Kymantuose gyvenusi poetė Genovaitė Mačianskaitė-Gudauskienė, buvusi pradinės mokyklos mokytoja Vincenta Jucevičienė; spalio mėn. įvyko susitikimas su fotomenininku Virginijumi Benašu, jo fotografijų parodos „Apie JA– APIE save“ atidarymas.

Berteškių filiale balandžio 15 d. surengtas Marijonos Birutės Navakauskienės naujos

knygos „Betygalos krašto legendų takais“ pristatymas. Skaitytos knygos ištraukos, diskutuota.

Lapkričio 14 d. susitikimas su poetu, chirurgu Juozu Mickevičiumi, naujos knygos „Anksti rytelį...“ pristatymas betygaliešiams.

Susitikimai su rašytojais, jų jubiliejai, knygų pristatymai, aptarimai

Vasario mėn. VB pristatyta žurnalisto Viliaus Kavaliausko sudaryta prisiminimų knyga „Žmogus laiko taikinyje. Algirdas Brazauskas draugų ir oponentų akimis“. Į vykusį susitikimą – knygos pristatymą atvyko jos sudarytojas, žurnalistas Vilius Kavaliauskas, Nepriklausomybės akto signataras Česlovas Juršėnas bei LSDP Kauno apskrities koordinatorius Antanas Jodauga.

Praėjusiais metais VB viešėjo rašytoja, Tarptautinio studijų ir mokymo instituto vadovė, prof. Dr. Genovaitė Stulpinienė-Vikingė. Ji pristatė savo kūrybos knygas „Kelią nueina einantys“, kurių herojai - tai žmonės, ieškantys atramos artimų žmonių širdyse, mylintys savo gimtąją žemę.

Liepos 10 d. popietę į VB atvyko Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungos narė, rašytoja Genovaitė Savičiūtė. Ji literatūrinės - muzikinės popietės dalyviams pristatė savo naujausią romaną – trilogijos „Meilės ir ugnies parklupdyti“ trečiąją dalį „Gabė“. Autorės skaitomas romano ištraukas lydėjo dainos, atliekamos Kauno „Nemuno vingio“ klubo kvarteto „Vakarė“.

2014 m. VB viešėjo Larry Kobrovsky – žydų tautybės išeivių iš Viduklės palikuonis, šiuo metu gyvenantis Jungtinėse Amerikos Valstijose. Čia Larry Kobrovsky susitiko su Raseinių rajono tarybos bei Savivaldybės įstaigų atstovais, Viduklės kraštotyrininkais, o taip pat „Laugenos“ kepyklai perdavė prieškaryje veikusios vidukliškių žydų Icikovičių kepyklos duonos receptą. Svečias atsivežė ir vertingą dovaną – tik 35 egz. tiražu JAV išleistą knygą „Viduklės aidai ir dvasia Amerikoje“, kurioje pasakojama XX a. pradžioje iš Viduklės į JAV emigravusių L. Kobrovsky artimųjų istorija bei pateikta nemažai kulinariinių šios šeimos receptų.

Bendradarbiaujant su Raseinių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuru ir skatinant sveiką gyvenseną, VB įvyko publicisto Juozo Dapšausko knygos „Sveikata, kuri mus saugo“ pristatymas. Autorius su renginio dalyviais diskutavo sveikatai aktualiomis temomis ir dalijosi savo patirtimi.

Lapkričio mėn. surengtas rajono literato Petro Baužio knygos „Dar ne taškas...“ pristatymas, kurio metu autoriui buvo įteiktas Lietuvos nepriklausomųjų rašytojų sąjungos nario pažymėjimas ir ženklelis. Jį įteikė šios sąjungos atstovė Irena Žukauskaitė-Jacevičienė.

Kauno apskrities viešosios bibliotekos (KAVB) vykdomo projekto „Aukštinis laureatų ruduo“ dėka, į Raseinius atvyko žinoma rašytoja, Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorė, Aldona Ruseckaitė. Gausiai susirinkusiems raseiniškiams VB ji pristatė savo naujausią knygą – Lietuvos rašytojų sąjungos leidykloje ką tik išleistą romaną „Kaip žaibas“. Susitikimas su Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktore, rašytoja Aldona Ruseckaitė vyko ir Kaulakių filiale.

Rašytoja apžvelgė savo kūrybą, daug dėmesio skyrė knygai apie Maironį „Šešėlis JMM“, pristatė autorinę fotografijų parodą „Maironio sodas“ ir bibliotekai atvežė daug dovanų – 21 savo kūrybos ir Maironio lietuvių literatūros muziejuje išleistų įvairių leidinių.

Gegužės 23 d. LR Seimo nario Gintauto Mikolaičio organizuotuose susitikimuose su rašytoju Jeronimu Lauciumi dalyvavo Berteškių ir Girkalnio bibliotekų lankytojai. Buvo aptartos rašytojo knygos, vyko diskusijos.

Įdomus susitikimas buvo su rašytoju Gasparu Aleksa, fotografijų parodos „Nesibaigianti kelionė“ atidarymas Kaulakių filiale įvyko gegužės 2 d. Parodą sudarė fotografijos iš kelionės po Šventąją žemę. Rašytojas daug pasakojo apie kelionę, žiūrėjome fotografijas, parodė filmuotą medžiagą, nuoširdžiai bendravome.

Praėjusiais metais daug įvairių renginių suorganizavo Kaulakių filialas. Skaitytojai susitiko su kraštiečiu, buvusiu lakūnu, žurnalistu Edmundu Ganusausku rašančiu knygas istorine, technikos, geografijos, sporto temomis. Didelio susidomėjimo sulaukė Kaulakių filiale aerovaldų parodos „Čia mano namai“ atidarymas. Autorius – D. Andrulis iš Šiaulių. Parodą sudarė fotografijos fotografuotos aviamodeliais. Fotografijose – Kaulakių, Fliorencijos ir kitų aplinkinių kaimų vaizdai. Į parodos atidarymą D. Andrulis atvežė modelius, kurių pagalba buvo fotografuotos nuotraukos.

Renginiai vaikams

2014 m. VB Vaikų literatūros skyrius suorganizavo susitikimą su dailininke Lina Dūdaite. Kūrybinės valandėlės metu vaikai su dideliu susidomėjimu klausėsi dailininkės pasakojimo apie tai, nuo ko ji pradeda kurti knygos iliustracijas, kaip sumano ką nors pavaizduoti, kokias priemones naudoja darbo metu. Renginio dalyviai kartu su dailininke kūrė savo rankų darbo knygeles, po to jas dekoravo ir rašė joms tekstus.

Gruodžio mėn. įvyko edukacinis renginys „Gamtos vartus atvėrus“, kurio metu raseiniškė dailininkė Gintarė Norkienė visus susirinkusius dalyvius mokė dekupažo paslapčių, aiškino, kaip patiems pasigaminti „ledinio popieriaus“, išgražinto sudžiovintais lapeliais, sėklomis, spygliais ir kita gamtine medžiaga. Renginio metu skambėjo skaitytojų vaikų Gabijos ir Igno atliekamos melodijos, buvo skaitomi „žiemos eilėraščiai“ apie gamtą.

Dar vieną kompleksinį renginį – literatūros rytmetį „Tuvė Janson, Trolis Mumis ir kiti...“ surengė VB Vaikų literatūros skyrius, kuris įvyko Viktoro Petkaus pagrindinės mokyklos pradinių klasių vasaros stovyklos „Gimtinės takais“ lankytojams.

Betygalos biblioteka tampa savotišku dienos centru vaikams, ypač vasarą. Birželio 16 – 20 dienomis bibliotekoje buvo organizuota vaikų vasaros stovykla. Jos metu skaitytos knygos, piešti knygų personažai, patys vaikai gamino knygas. Su dideliu užsidegimu gamintos spalvinimo knygutės. Aktyviausieji dalyviai vyko į Maslauskiškių kaimą, kur aplankė knygnešių ažuolą ir

malūnų. Betygalos bendruomenės namuose surengtos konkurso „Nesuskaičiuojami gamtos turtai“ ir kūrybinės stovyklos „Niekio sau!“ darbų parodos. Veikė ir fotografijų parodos „Ledo gėlės“, „Saulėlydžiai II“ ir „Visi man brangiausi“ – iš kūrybinių konkursų ciklo „Idėjų kalvė“.

Projektas „Šiaurės šalių bibliotekų savaitė“

Šios savaitės tema „TroLIAI Šiaurėje“ buvo itin patraukli ir artima jaunesniojo mokyklinio amžiaus vaikams. Tuvės Janson Trolių Mumių slėnis ir jo gyventojai tapo labiau pažįstami Ariogalos, Gruzdiškės, Prysmančių filialų jauniems skaitytojams, Raseinių Viktoro Petkaus pagrindinės mokyklos ketvirtokams ir Raseinių Šaltinio progimnazijos 5-6 klasių moksleiviams. Iš viso įvyko 6 renginiai, kurių metu pristatyta dailininkės ir vaikų rašytojos Tuvės Janson kūryba, demonstruojamos iš animacinių filmų. Veikė knygų ir literatūrinių personažų paroda.

Akcija „Renkame Metų knygą“

Nuo 2014 metų sausio 1 dienos iki vasario 7 dienos įvyko 2 šių 5 knygų pristatymai. Akcijoje dalyvavo viešosios įstaigos Raseinių socialinių paslaugų centro Vaikų dienos užimtumo centras, Raseinių Raudonojo Kryžiaus draugijos vaikų priežiūros, ugdymo, reabilitacijos ir užimtumo dienos centras, Raseinių Šaltinio progimnazijos 4 klasės, Raseinių Viktoro Petkaus pagrindinės mokyklos 2 klasės ir VŠĮ Raseinių dienos centro „Vilties takas“ lankytojai.

Atmintinoms dienoms pažymėti skirti renginiai

Renginių ciklas „Žalioji akademija“, buvo organizuojamas Betygalos filiale, įvyko 7 renginiai. Kovo 3 d. atidarymas: susitikimas su Tytuvėnų regioninio parko ekologe Deima Pranckūniene. Kovo 3-20 d. kūrybinis konkursas „Nesuskaičiuojami gamtos turtai“. Kovo 6 d. edukacinė pamoka Geologijos muziejuje „Prakalbink akmenį“. Kovo 14 d. ekskursija po Betygalos miestelį „Aš pažįstu gimtąjį kraštą“. Kovo 20 d. edukacinė pamoka „Žolynėlių paslaptį atskleisim“. Kovo 27 d. baigiamasis Žaliosios akademijos renginys: susitikimas su Dubysos regioninio parko direktoriumi Vyгантū Kilčausku ir kultūrologe Laimute Pečkaitiene.

Pavasario lygiadienį, t. y. kovo 20 d., Milašaičių kaimo žmonės rinkosi į biblioteką, kurioje vyko viktorina Žemės diena paminėti. Po aktyvios diskusijos apie gamtą, renginio dalyviai nuvyko į Kejėnų piliakalnį, kur buvo iškelti pačių milašaitiškių pagaminti inkilai paukšteliams.

Popietė „Vaikų privatumo apsauga internete“ – kovo 28 dieną surengta popietė vyko Žaiginio Pranciškaus Šivickio mokyklos-daugiafunkcio centro salėje.

Netradicinės darbo formos Jaunųjų bibliotekininkų būrelis

VB vaikų literatūros skyriuje veikia neformalus jaunųjų bibliotekininkų būrelis. Jį sudaro pastovūs 8 nariai. Yra ir prijauciančių šiai veiklai vaikų, kurie lankosi užsiėmimuose nereguliariai. Užsiėmimai vyksta pagal nustatytą grafiką 1 kartą per mėnesį.

XIII-asis Žemaitijos bibliotekininkų sporto sąskrydis

2014 m. birželio 6-7 d. Jurbarko rajone, Šilinės kaime įsikūrusiame „Medaus slėnyje“ vyko XIII Žemaitijos bibliotekininkų sporto sąskrydis „Suskrido bitelės į žalią pievelę“, kurį organizavo Jurbarko rajono savivaldybės viešoji biblioteka. Raseiniškiams įteikta Žemaitijos bibliotekininkų sporto sąskrydžio pereinamoji vėliava ir įpareigojimas 2015 m. tokį sąskrydį organizuoti mūsų rajone.

Dailės galerijos veikla

2014 m. VB Dailės galerijoje buvo eksponuojamos 9 fotografijų, dailės, piešinių, karpinių parodos:

- Žurnalisto, fotografo, videomenininko, tapytojo, Šiaulių TV redaktoriaus Gedimino Beržinio fotografijų, paroda „Žmogaus gyvenimas prasideda ir baigiasi tašku“.
- Raseinių rajono ugdymo įstaigų ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų piešinių paroda – konkursas „Graži tu, mano brangi Tėvyne...“.
- Marcelijaus Martinaičio fotografijų paroda, skirta Marcelijaus Martinaičio vardo suteikimui Viešajai bibliotekai.
- Dailės studijos moksleivių kūrybos paroda - vadovė Dalia Rapalytė.
- Raseinių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro organizuoto piešinių ir fotografijų konkurso „Mano šeimos rytas“ parodos atidarymas ir nugalėtojų pagerbimas.
- Fotomenininko Romualdo Kęstučio Augūno fotografijų paroda „Sapnuoju Lietuvą“.
- Raseinių Dubysos regioninio parko organizuoto piešinių ir fotografijų konkurso „Už Raseinių ant Dubysos“ geriausių darbų autorių paroda ir apdovanojimų ceremonija.
- Raseinių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro kartu su Raseinių krizių centru ir Raseinių krizių centru ir Raseinių soroptimisčių klubu organizuota paroda „Žmogus – ne prekė“.
- Tautodailininkės, meno kūrėjos Nijolės Rimkienės karpinių paroda „Mano karpinių pasaulis“.

Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

2014 metų viešosios bibliotekos ir filialų leidiniai

Knygos:

Gyvenu!: Raseinių krašto jaunųjų literatūros ir dainuojamosios poezijos kūrėjų almanachas / [sudarytoja Asta Kriščiokaitienė. – Raseiniai : Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešoji biblioteka, 2014 (Raseiniai: M stilius). – 92 p.

Kompaktiniai diskai:

Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešosios bibliotekos Girkalnio filialo renginiai 2014 / parengė Virginija Šileikienė. Girkalnis, 2014.

Raseinių žemės vardynas / parengė Jonas Brigys. – Raseiniai, 2014.

Lankstinukai:

Betygalos bibliotekai 75 / parengė Regina Musteikienė. – Betygala, 2014.

Stasys Džiugas. 95 metai / parengė Virginija Šileikienė. – Girkalnis, 2014.

Nuotraukų albumai:

Raseinių Marcelijaus Martinaičio viešosios bibliotekos Gruzdiškės filialo renginių akimirkos 2014 / parengė Laimutė Babenskienė. – Gruzdiškė, 2014.

RMMVB bibliotekinių straipsnių ir straipsnių apie bibliotekas, publikuoti periodinėje spaudoje ir bibliotekos interneto svetainėje 2014 m.

Iš viso: 127

	Metai	
	2014	2013
Bibliotekos darbuotojų straipsnių, iš viso	53	90
Rajoninis laikraštis „Naujas rytas“	14	25
Rajoninis laikraštis „Alio Raseiniai“	34	62
Rajoninis laikraštis „Info Raseiniai“	3	-
Žurnalas „Tarp knygų“	2	-
Interneto svetainėje	29	
Ne bibliotekos darbuotojų straipsniai	45	52

V. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

LIBIS PĮ diegimas

Su LIBIS PĮ jau dirba visi VB filialai. Rekataloguota apie 70 proc. filialų fondų. Užbaigti rekataloguoti 15 filialų fondai. Šiuo metu rekataloguojami 9 filialų fondai.

Praėjusiais metais UAB „Asseco Lietuva“ atnaujino LIBIS versiją.

Informacijos skyriaus vyresn. bibliotekininkė Asta Kriščiokaitienė aprašinėjo straipsnius iš rajoninių laikraščių „Naujas rytas“, „Alio, Raseiniai“, „Info Raseiniai“ ir „Mūsų Raseiniai“. Sukurti ir išsiųsti į LNB BKC 1939 analiziniai bibliografiniai įrašai.

Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Atsakytų informacinių užklausų tematika ir skaičius:

• Iš viso rajone	5262
• VB	3269
• Ariogalos miesto filiale	355
• kaimo filialuose	2002
• vidutiniškai 1 kaimo filialui tenka	87

Vartotojai pateikė 6121 užklausas, iš kurių 21 – kraštotyros srities. Atsakyta į 5626 užklausas. Atsakytos užklausos sudaro 92 % visų gautų užklausų. Neigiamų atsakymų priežastis – leidinių trūkumas VB fonde. Didžiausią atsakytų užklausų procentą sudarė adresinės užklausos (86 % visų atsakytų užklausų). Nors teminės užklausos sudarė tik 14 procentų, joms tenka daugiausiai laiko išteklių, atsakant į jas naudojama tiek VB dokumentų fondu, tiek duomenų bazių resursais. 2014 m. vartotojams surasti ir išsiųsti 785 egz. elektroninių dokumentų – straipsnių iš Lietuvos bei užsienio laisvos prieigos bei prenumeruojamų duomenų bazių.

Vartotojų patogumui bibliotekos svetainėje, „Naujų knygų“ meniu suskurta rubrika „ES naujienos“, kurioje pristatomi naujai gaunami leidiniai apie Europos Sąjungos veiklą.

Elektroninės paslaugos

2014 metais pastebimai sumažėjo naudojimas vieša interneto prieiga VB ir filialuose. Šiomis paslaugomis naudojosi 179 vartotojais mažiau nei 2013 metais. Sumažėjo apsilankymų (4813) bei interneto seansų (4624).

	2011 m.	2012 m.	2013m.	2014 m.
Interneto seansų skaičius	52322	51199	49448	44824
Apsilankymų skaičius	48408	45956	45727	40914
Interneto vartotojų skaičius	3106	2984	2788	2609

Tikėtina, jog VIP paslaugų poreikis mažėja ir dėl išmaniųjų įrenginių populiarėjimo, nes prie interneto 37,9 procentai namų ūkių jungiasi ne kompiuteriu, o telefonu, medijomis, el. knygų skaityklėmis. Bibliotekoje ir jos prieigose veikia Wi-Fi ryšys. Todėl pastebime ne tik bibliotekos patalpose, bet ir šalia bibliotekos besijungiančiųjų prie interneto.

Dar viena paslauga - 2014 m. Informacijos skyriuje įrengta garsą izoliuojanti kompiuterizuota darbo vieta pokalbiams (Skype) – taip pat ganėtinai populiarai tarp VIP vartotojų.

Bibliotekos tinklalapyje www.raseiniai.rvb.lt priskaičiuota 13060 virtualių apsilankymų, tai 2791 apsilankymu daugiau nei 2014 metais, bibliotekos elektroniniame kataloge – 2407 virtualūs apsilankymai (1069 apsilankymai daugiau). Bibliotekos elektroniniame kataloge įvyko 2849 seansai, 6985 paieškos, atsisiųsti 1899 įrašai.

Vartotojai yra konsultuojami ir raginami naudotis elektroniniu bibliotekos katalogu, prieiga prie kurio galima per bibliotekos interneto svetainę.

RMMVB 2014 m. turėjo prieigą prie šių prenumeruojamų duomenų bazių: [EBSCO Publishing](#); [Oxford Art Online](#); [Oxford Music Online](#); [Oxford Reference Online](#); [Premium Collection](#); INFOLEX. Praktika.

INFOLEX. Praktika duomenų bazėje 2014 m. atliktos 1377 operacijos.

EBSCO duomenų bazėje įvykdyta 3490 paieškų, atsisiųsta 1125 dokumentų. EBSCO duomenų bazėje paiešką vykdo tiek skyriaus darbuotojai, ieškodami medžiagos užklausoms, tiek patys vartotojai, kuriems suteikiamas nuotolinės prieigos slaptažodis: 2014 m. suteikta 11 slaptažodžių naujiems EBSCO vartotojams su trumpomis instrukcijomis, kaip vykdyti paiešką.

Mokymai gyventojams

2014 m. rudenį VB vyko skaitmeninio raštingumo mokymai. Programą „Skaitmeninio raštingumo pagrindai“ (20 a. val.) išklauė 5 Raseinių rajono gyventojai, „Skaitmeninis raštingumas pažengusiems“ (20 a. val.) – 4 gyventojai. Individualiai buvo mokomi 5 vartotojai. Mokymams Informacijos skyriuje buvo skirta 47 akademinės valandos.

Informacijos skyriuje 2014 m. vartotojams suteikta 231 konsultacija, kaip dirbti kompiuteriu, kaip naudotis internetu bei elektroninėmis paslaugomis. Iš viso RMMVB bei filialuose per 2014 metus darbo kompiuteriu ir interneto išteklių klausimais konsultuota 2119 vartotojų, kuriems suteiktos 2643 konsultacijos.

VII. METODINĖ VEIKLA

2014 metų pagrindiniai uždaviniai – kelti darbuotojų profesines kompetencijas, skatinti kūrybiškumą, saviraišką, organizuoti konsultacijas, suteikti metodinę pagalbą, išvykstant į filialus, darbo vietose, vykdyti bibliotekų darbo kontrolę. Didelis dėmesys kvalifikacijos kėlimui buvo skiriamas iš išorės (kitų organizacijų – Martyno Mažvydo nacionalinės bibliotekos projektas „Bibliotekos pažangai 2“, Kauno apskrities viešoji biblioteka).

2014 m. pasikeitė 2 darbuotojai. Naujai priimti darbuotojai su aukštuoju išsilavinimu. Bet buvo reikalingas bibliotekinių žinių mokymas, praktinė pagalba.

Metodiniame kabinete komplektuojama dalykinė literatūra, sukaupta per 400 egz. dokumentų. Dokumentų fondas rekataloguotas. Dokumentai susieti su LIBIS SAP. Išduodami per skaitytojų aptarnavimo posistemę Skaitytojų aptarnavimo arba Informacijos skyriuose.

Viešoji biblioteka ir kaimo filialai dalyvavo tyrime „Savivaldybių viešųjų bibliotekų sistemos veiklos vertinimas ir reitingavimas vadovaujantis BIX (Bibliothekindex) metodika“.

VIII. PERSONALAS

Darbuotojų skaičius:

iš viso rajono bibliotekose 52, iš jų profesionalių bibliotekininkų 44
 Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių nepilną darbo dieną 9

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas

	Aukštasis		Aukštesnysis	
	iš viso	bibliotek.	iš viso	bibliotek.
VB	12	8	7	7
Ariogalos m.fil.	1	0	1	1
Kaimo fil.	9	3	10	7
Rajone	22	11	18	15

Iš 44 rajono bibliotekininkų 90,9 proc. turi aukštesnį negu vidurinį išsilavinimą (50 proc. aukštąjį, 40,9 proc. aukštesnįjį). VB - 63,1 proc. bibliotekininkų turi aukštąjį, 36,8 proc. – aukštesnįjį išsilavinimą. 4 darbuotojai kaimo filialuose yra su viduriniu išsimokslinimu, kas sudaro 17,3 proc. visų kaimo filialų darbuotojų.

Darbuotojų etatų skaičius

	Iš viso etatų	Iš jų bibliotekininkų
VB	26,75	19
Ariogalos m. fil.	3,2	2
Kaimo fil.	23	19,5
Rajone	52,95	40,5

Dėl sumažėjusio aptarnaujamų mikrorajonų gyventojų skaičiaus, dalis (39,1 proc.) kaimo filialų darbuotojų dirbo ne visą darbo laiką. Berteškių, Paliepių, Pašaltuonio, Užkalnių bei Vosiliškio bibliotekininkai - 0,5 etato ir Gruzdiškės, Milašaičių, Paupio - 0,75 etato. 2014 m. keitėsi darbuotojai Kalnųjų ir Šiluvos filialuose.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai

I bibliotekininkui	Vartotojų		Lankytojų		Išduotis fiz. vnt.	
	2013 m.	2014 m.	2013 m.	2014 m.	2013 m.	2014 m.
VB	163	155	2350	2170	4172	4129
Ariogalos m. fil.	330	327	5806	4928	7849	7587
Kaimo fil.	194	198	3447	3614	4175	4442
Rajone	187	185	3088	3050	4337	4450

IX. MATERIALINĖ BAZĖ

2014 metais rajono bibliotekų remontui buvo skirta 116,6 tūkst. Lt. Į kitas, erdvesnes patalpas buvo perkeltas Ariogalos miesto filialas. Šių patalpų remontui ir neįgalųjų tako įrengimui skirta 73,5 tūkst. Lt.

2014 metais buvo atliktas Pramedžiavos filialo vidaus patalpų remontas (39,6 tūkst. Lt). Pašaltuonio biblioteka perkelta į erdvesnes, toje pačioje mokykloje esančias patalpas, kurios suremontuotos už 2,9 tūkst. Lt. Nemakščių filiale atliktas einamasis remontas (0,5 tūkst. Lt).

2014 m. RMMVB įsigijo baldų už 94,4 tūkst. Lt, iš jų už 21,9 tūkst. skirta Ariogalos miesto bibliotekai. Naujomis lentynomis ir stalais aprūpinti ne tik VB Skaitytojų aptarnavimo, Vaikų literatūros skyriai, Knygos muziejus, bet ir Girkalnio, Kaulakių, Kalnųjų bei Betygalos filialai. Paliepių, Užkalnių, Paupio, Ilgižių, Gruzdiškės ir Butkiškės filialai aprūpinti naujomis kėdėmis (2,7 tūkst. Lt) ir kt.

Įsigyti 4 kompiuteriai (4,5 tūkst.), 2 spausdintuvai (0,9 tūkst. Lt), 24 fotoaparatai filialams (6,4 tūkst. Lt), 12 skenerių filialams (3,4 tūkst. Lt), ritininių užuolaidų ir apsauginių žaliuzių (12,5 tūkst. Lt). Visoms rajono bibliotekoms pakeistos iškabos, įrengti stovai dviračiams prie VB, Ariogalos ir Girkalnio filialų.

Nors ir labai pagerėjo bibliotekų materialinė bazė, tačiau dar 6 filialai apšildomi tik elektriniais šildytuvais. Dalis filialų patalpų yra nepritaikyti šiuolaikinėms technologijoms, naujoms bibliotekų paslaugoms.

X. FINANSAVIMAS

1. Gauta lėšų (tūkst. Lt) iš viso rajone:	1888,8
- iš Savivaldybės	1735,9

RMMVB 2014 m. veiklos ataskaita

- valstybės (KM lėšos komplektavimui)	82,1
- už mokamas paslaugas	4,4
- juridinių ir fizinių asmenų parama	64,6
- projektai	1,8
2. Išlaidos (tūkst. Lt):	1888,8
- darbo užmokesčiui	920,2
- dokumentų įsigijimui	207,8
- elektroninei informacijai	0,9
- kompiuterinei įrangai	15,4
- kitos	745,4

2014 m. RMMVB biudžetas (steigėjo ir valstybės lėšos) buvo daugiau kaip 300 tūkst. didesnis negu 2013 m. Iš Kultūros ministerijos gauta 130 Lt mažiau, tačiau iš Savivaldybės 326,3 Lt daugiau, daugiau kaip dvigubai padidėjo fizinių, juridinių asmenų parama (33,6 tūkst. Lt), spaudos prenumeratai (9,2 tūkst. Lt) daugiau negu 2013 m. ir 10 tūkst. Lt skirta naujų dokumentų įsigijimui. 2014 m. programų, projektų lėšos siekė tik 1,8 tūkst. Lt. Už mokamas paslaugas gauta 0,9 tūkst. Lt daugiau.

2014 m. buvo suteikta mokamų paslaugų už 4395,2, tai 945 Lt daugiau negu 2013 m. Padaryta 5468 kopijų vartotojams. Praėjusiais metais vartotojai daugiau pageidavo dokumentų skenavimo (69,9 Lt) ir gerokai daugiau naudojos TBA paslaugomis.

XI. IŠVADOS**Sėkmės**

Reikia pasidžiaugti rajono bibliotekų dalyvavimu įvairiuose projektuose, programose, jų surengtais edukaciniais ir kultūriniais renginiais, materialinės bazės pagerėjimu. 2014 m. balandžio 15-oji poeto Marcelijaus Martinaičio vardo suteikimo viešajai bibliotekai diena. VB praturtėjo kraštotyros paveldu: padovanotos 2 asmeninės bibliotekos, tai kraštiečių profesoriaus Juozo Girdzijausko bei poeto Marcelijaus Martinaičio bibliotekos. Praėjusiais metais VB įkurtas ir Marcelijaus Martinaičio memorialinis kambarys.

Praėjusiais metais įgyvendintas leidybinis projektas „Jaunųjų Raseinių krašto literatūros kūrėjų almanachas „Gyvenu“.

Rajono bibliotekų kultūrinė veikla kasmet vis įdomesnė ir įvairesnė. 2014 m. rajono viešosiose bibliotekose iš viso suorganizuotas 771 renginys, iš jų 367 arba 47,6 proc. sudarė parodos. Organizuojant renginius bendradarbiaujama su vietos bendruomenėmis, Raseinių krašto

RMMVB 2014 m. veiklos ataskaita

istorijos muziejumi, kultūros centrais seniūnijose, mokyklomis, Dubysos regioninio parko administracija ir kt.

Informacinių technologijų atsiradimas atvėrė bibliotekoms galimybes naujoms paslaugoms. 2014 m. išaugo viešosios bibliotekos ir filialų teikiamos paslaugos, viešoji biblioteka ir visi filialai turi prieigą prie interneto. Su LIBIS PĮ jau dirba visi filialai, iš jų 12 - su skaitytųjų posistemių. Kasmet Viešojoje bibliotekoje ir filialuose vyksta skaitmeninio raštingumo mokymai gyventojams.

Toliau veiklą plėtojo Dailės galerija ir Knygos muziejus.

Darbuotojų kompetencijos ugdymui, kaip ir kasmet, buvo skirtas nemažas dėmesys. Rajono bibliotekininkai kėlė kvalifikaciją rajoniniuose ir respublikiniuose profesiniuose renginiuose.

Problemos

2014 m. pagrindiniai rajono bibliotekų veiklos rodikliai sumažėjo: vartotojų skaičius – 2,9 proc., apsilankymų skaičius - 3,5 proc. ir tik dokumentų išduotis padidėjo – 0,3 proc.

Nors rajono Savivaldybė dokumentų įsigijimui skyrė 60,3 tūkst. Lt, tai 19,2 tūkst. daugiau negu 2013 metais, tačiau Kultūros ministerijos lėšos dokumentų komplektavimui nebuvo didinamos, skirta 130 Lt mažiau nei 2013 m., todėl įsigyti visus bibliotekoms reikalingus dokumentus nėra galimybių.

Aktualia problema dar išlieka filialų patalpų atnaujinimas. Dalis rajono bibliotekų nėra pritaikytos šiuolaikinėms technologijoms, nes yra apšildomos tik elektriniais šildytuvais.

Jaučiamas ir bibliotekininkų užsienio kalbų mokėjimo trūkumas.

Vis aktualesnis tampa atvirų fondų apsaugos klausimas.

Priemonės, kurių reikėtų imtis gerinant veiklą:

- ieškoti rezervų telkiant vartotojus bibliotekose, aktyvinant jų skaitymą ir ugdant skaitymo įgūdžius;
- skatinti lankytojus aktyviau naudotis prenumeruojamomis duomenų bazėmis;
- rūpintis paslaugų ir aptarnavimo kokybe, kad biblioteka būtų dar patrauklesnė, atviresnė ir prieinamesnė vietos bendruomenei;
- gerinti kaimo bibliotekų materialinę bazę;
- tęsti vartotojų ir darbuotojų kompiuterinio raštingumo ugdymą bei siekti darbuotojų kompetencijų didinimo;
- ieškoti papildomų bibliotekos veiklos finansavimo šaltinių;
- daugiau dėmesio skirti darbuotojų motyvacijai, jų iniciatyvumo skatinimui.